

Leta löss

– ett riktigt hundjobb

Det blir allt vanligare med väggloss i Sverige. För att hålla sina fastigheter fria från de små skadedjuren genomsöker Huges alla lägenheter där misstanke om angrepp finns. Till hjälp har de några fyrbenta supernosar, som med stor säkerhet letar rätt på ohyran.

Text: Emma Lof Hagström **Foto:** Carla Lomakka

Det är en blåsig och grå höstdag i Flemingsberg, men inne i värmen i ett av Huges hyreshus är stämningen allt annat än mulen. Här har ett team av experter från Anticimex samlats för att på Huges uppdrag genomsöka fastigheten efter väggloss. Det skojas friskt medan dagens huvudindivider inväntas: lushunden Blackie och hennes två kollegor.

– När hundarna är här dansar vi helt och hållet efter deras pipa. Nu väntar vi på att de ska komma och se så att vi inte missat något när vi gått igenom lägenheterna, säger David Larsen, dagens samordnare från Anticimex.

Väggloss har blivit allt vanligare i Sverige, och även det mest välstädade och rena hem kan drabbas. De kan finnas på tjusiga hotell, i fina villor och i lägenheter – nybyggda som gamla. För det mesta handlar det bara om otur.

– Ökningen beror bland annat på att vi reser mer och på så sätt får hem väggloss via bagaget, samt på att vi köper mer begagnade möbler, berättar Carina Ahlén som är bosocialutredare på Huges och samordnar dagens insats.

Så plingar det till i hissen och dörren hinner knappt öppnas innan belgiska vallhunden Blackie ivrigt sticker ut nosen, tätt följd av sin matte tillika hundförare Mona Ghalayini. De är anställda av Anticimex för att hjälpa till med att identifiera lägenheter som är drabbade av väggloss.

Blackie är nio år och har bara arbetat som lushund sedan i somras – men är redan proffs. Med 97 procents säkerhet kan hon lukta sig fram till tillhåll som inte går att se med det mänskliga ögat.

– Jag har haft Blackie sedan hon var sex månader, och vi har hela tiden tränat och tävlat, bland annat i spår, lydriad och sök. Det var ▶

därför hon var så lättlärd när vi i somras började öva för att kunna spåra vägglöss. Vägglöss släpper ifrån sig feromoner som hundarna lär sig att känna igen, berättar Mona.

Det starka bandet mellan radarparet går inte att ta miste på. Mona leder vant Blackie genom korridoren och ringer på dörren till den första lägenheten som ska genomsökas. Familjen som öppnar är beredda på att gå ut och vänta utanför; Mona har redan varit här en gång innan och tittat runt – det är viktigt att inget vasst eller farligt ligger framme när Blackie ska utföra sitt arbete.

– Det kommer bara att ta några minuter, Blackie är en effektiv hund, säger Mona med ett leende.

Väl inne i lägenheten blir stämningen allvarligare. Alla måste vara tysta och koncentrerade – inte minst Blackie, som noggrant och metodiskt genomsöker rummets alla vrår. Mona jobbar vid hennes sida och guidar i letandet. Efter en stund är de klara och Blackie får godis som belöning. I just den här lägenheten fanns inga vägglöss.

– Om det hade funnits några hade Blackie frysmarkerat, vilket innebär att hon hade stått helt stilla där hon känt lukten. Olika hundar markerar dock på olika sätt, vissa lägger sig till exempel ner på golvet, berättar Mona.

De meddelar Anticimex att lägenheten är klar och fri från ohyra, och går vidare till nästa dörr. I de lägenheter där det finns vägglöss påbörjar Anticimex en behandling. Oftast räcker det med att behandla med kisel: ett vitt pulver som är helt ofarligt för människor men effektivt mot vägglössen. Som hyresgäst bor man kvar i lägenheten under hela behandlingen och kan leva som vanligt. ▶

Lushundar

Lushundar har nosen som främsta vapen och kan med cirka 97 procents säkerhet leta rätt på vägglöss, och på bara några minuter kan de avgöra om det finns levande vägglöss i en bostad.

Att utbilda en lushund tar ungefär ett halvår, och principen är densamma som vid utbildning av bomb- eller narkotikahundar: luktsinnet stimuleras och hundarna lär sig att känna igen vägglössens lukt och markera på den.

Varje lushund har en hundförare som guidar den och ser till att den får den hjälp den behöver för att kunna utföra arbetet så bra som möjligt.

– Det kan vara obehagligt att veta att man har vägglöss, men det är bättre att ta tag i saken så snabbt som möjligt och påbörja en saneringsprocess. Efter åtta veckor brukar lägenheten vara lusfri, berättar Carina Ahlén.

När alla lägenheter på våningen är genomsökta är det dags att ta en paus. Det är viktigt att hundarna får vila och ladda upp med ny energi för att orka med hela arbetsdagarna. Blackie biter lekfullt i kopplet och viftar på svansen medan hon och Mona går ut för att ta en nypa luft. Senare har de en våning kvar att genomsöka innan det är dags att åka hem.

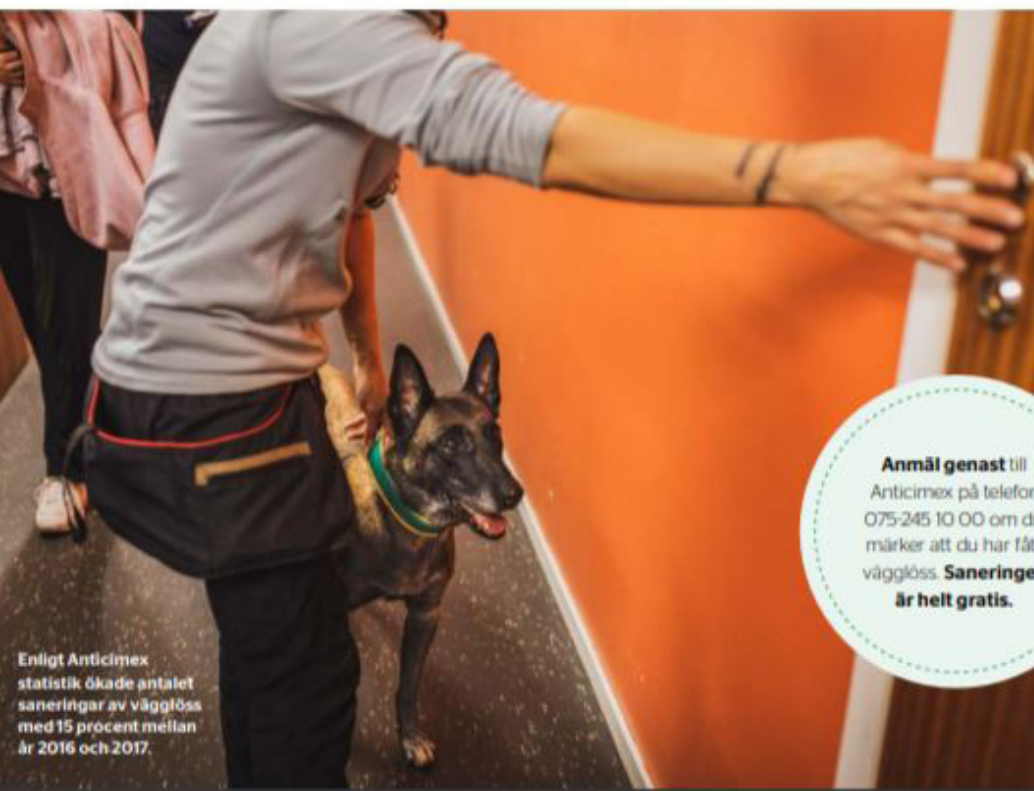
– Det är klart att det är ansträngande för oss båda att jobba heldagar, men det är även roligt att kunna jobba tillsammans med sina hundar och ha det som yrke. När vi kommer hem ska vi gå ut och leka i skogen, det är Blackies favoritssysla och det är hon så värd. »

Vägglöss

För att undvika vägglöss vid resa bör du alltid ställa resväskan så långt från sängen som möjligt, och alltid tvätta kläderna i 60 grader när du kommer hem.

Själva vägglusen lever på blod och kommer fram på natten, och man kan få bett som kliar.

Misstänker du att det finns vägglöss är sängen det första stället du bör titta på. Leta runt kanten vid madrassen, undersidan av sängen och bakom gaveln efter lössens avföring, som ser ut som små svarta prickar.

Anmäl genast till Anticimex på telefon 075-245 10 00 om du märker att du har fått vägglöss. **Saneringen är helt gratis.**

Enligt Anticimex statistik ökade antalet saneringar av vägglöss med 15 procent mellan år 2016 och 2017.